

Resumé

Lidé vstupují do občanskoprávních vztahů při každodenním životě, proto občanské právo provází člověka od jeho narození až po smrt. Závazkové vztahy mohou vznikat nejen na základě právních úkonů, zejména smluv, ale i z protiprávních úkonů a zákonem kvalifikovaných událostí, které mají za následek vznik škody nebo vady v předmětu plnění. Jak odpovědnost za škodu, tak i odpovědnost za vady představují významnou součást občanského práva a patří mezi nejvíce diskutované problémy v oblasti právní teorie.

Účelem této diplomové práce je zaměřit se na vzájemný vztah odpovědnosti za škodu a odpovědnosti za vady podle zák. č. 40/1964 Sb., občanský zákoník a vyložit důležité pojmy i s ohledem na bohatou judikaturu v této oblasti. Je zde pouze stručná zmínka o některých odlišnostech v úpravě odpovědnosti za škodu a odpovědnosti za vady dle zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, neboť obchodněprávní úprava by jistě zasloužila vypracování samostatné diplomové práce.

Diplomová práce se skládá ze šesti kapitol, které se dále člení na jednotlivé podkapitoly. První kapitola je věnována obecně odpovědnosti, jejímu právně-teoretickému výkladu a vymezení pojmu občanskoprávní odpovědnosti. Druhá kapitola nazvaná „Prevence škod v občanskoprávních vztazích“ pojednává o předcházení vzniku škod spolu s odlišením a vysvětlením pojmů obecné a zvláštní prevence škod. Třetí kapitola je věnována komplexnímu výkladu o platné právní úpravě odpovědnosti za škodu obsažené v občanském zákoníku, zejména vymezení pojmu odpovědnosti za škodu, funkcí, které tento institut plní v právním řádu, subjektů a předpokladů vzniku odpovědnosti za škodu. Čtvrtá kapitola se zabývá zvláštním zákonem č. 59/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou vadou výrobku, který zakládá objektivní odpovědnost výrobce za škody způsobené vadou výrobku bez ohledu na to, zda mezi poškozeným, resp. kteroukoli poškozenou třetí osobou a výrobcem existuje přímý závazkový vztah. Pátá kapitola souhrnně rozebírá odpovědnost za vady, její funkci, podává podrobný výklad o předpokladech jejího vzniku a v neposlední řadě také o uplatnění práv z odpovědnosti za vady. Klíčovou kapitolou diplomové práce je poslední šestá kapitola s názvem „Vzájemný vztah práv z odpovědnosti za vady a z odpovědnosti za škodu“. Cílem této kapitoly je vysvětlit vzájemný vztah těchto

institutů, porovnat jejich úpravu a poukázat na rozdíly mezi nimi. V této kapitole se snažím reflektovat změny, kterých bylo dosaženo v novém občanském zákoníku a které souvisí s odpovědností za škodu a odpovědností za vady.